

GÖDÖLLŐI MOZAIK

Nagy szerencse egy SZOT beutaló. A családos pedagógusoknál pedig külön szencációnak számít. Nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy miközben a tűzűföld M 3-ason igyekeztünk Gödöllő felé, latolgattuk az elkövetkező két hét várható eseményeit, a teljes kikapcsolódás és pihenés nagy tervét szövögetve.

Egyetem vagy üdülőhely?

Ilyen előzmények után kerestük a Nyisztor György kollégiumot, a szakszervezet jóvoltából két hétre kiválasztott új szálláshelyünket. A miskolci út egy nagy lejtője után bukkant elénk a kisváros, Gödöllő s annak szélén egy jelzőtábla: Agrártudományi Egyetem. Az útjelzőt követve egy 500 hektáros parkosított terület fogadott bennünket; már az első párszáz méteres út mentén sok sportpályával. A gondosan nyírt füves, dimbesdombos, tágas területen modern épületek sorakoznak. A terep adottságait kihasználva üveg folyosókkal összekötött kollégiumok, csinos egyetemi lakóházak, a tanszékek épületei tárulnak az érkező elé.

A modern, 3 ágyas szobákban, ahol a melegvízszolgáltatás éjjelnappal biztosított (legalábbis nyáron) valóban minden kényelem adva van a tanulóhoz is, meg a pihenéshez is. A kollégiumok ugyanis nyáron külön bevételi forrást jelentenek; a mintegy 300 SZOT beutaltat és a GATE építőtáborának lakóit fogadják. No persze, nem ingyen! Ez is egy lehetőség az anyagiak bővítésére.

A büfével, társalgóval, tv-szobákkal, könyvtárral ellátott kollégiumok szállodai jelleggel működnek s a kedves fogadtatás után valóban nem tudjuk, hogy most egy oktatási intézménybe, vagy üdülőhelyre érkezünk?

Minőségi menza

A meglepetés csak fokozódik az étkezésnél. Az udvarias, pincérköpenyes felszolgálóktól (civiltben egyetemisták) tudjuk meg, hogy az általunk kifogástalannak tartott ételek a hallgatók számára évközben készített menükkel azonosak. De a diák mindenütt diák: az agrárok nincsenek megelégedve a háromfogásos ebédekkel, kétfogásos vacsorákkal. Önkéntelenül eszünkbe jut a szegedi menza már sokszor emlegetett és bírált ételkolekciója. A kérdések kérdése mégis csak az, hogy vajon mi lehet az oka ennek az óriási különbségnek, ami a két menza minősége között van???

A gyakor'at mindenekei

Előbb-utóbb kitűnik azonban, hogy a teljes kikapcsolódás terve csak terv marad. Az egyetem

felkelti érdeklődésünket s ezt csak fokozza az a szimpatikus oktató, aki vállalja az egyetem bemutatását.

Hazánk egyik legfiatalabb egyetemének, az agrártudományok oktatási centrumának létrehozása már a Tanácsköztársaság oktatási tervében is szerepelt. Létrejött azonban mégis csak a felszabadulás után vált valóra. Grassalkovich Antal több ezer holdas birtoka jó adottságokkal rendelkezett ahhoz, hogy a kései utódok nemes célokra hasznosíthassák az előkelőségek vadászterületét. Mert a lelkes nyugdíjas történelemtanár szerint, (aki életét szentelte a helyi múzeum létrehozásának), ez a terület erdőben és vadban bővelkedett. S a kastély több fontos történelmi esemény színtere volt. (Nem utolsósorban itt fejeződött be a hírhedt Prónai különítmény vezérének tevékenysége is.)

Gödöllő ma már egyetemi város; olyan egyetemé, amely elsősorban a gyakorlati munkák elvégzésére neveli hallgatóit. A régi központi épületben járva nagynevű tudósok névtábláival nem nagyon találkozunk. De annál több szemléltető anyaggal. A különböző gyümölcsök makettjei oly élethűek, hogy az őszibarack helyén csak a felirat található: valaki elvitte, nyilván azt hitte, hogy valódi.

Az egyetemmel való ismerkedés a tágas előadóteremben feje-

Az agrártudományi egyetem Nyisztor György kollégiuma

ződik be, ahol párnázott székeken kényelmesen lehet ülni és jegyzetelni (nem úgy, mint az újszegedi új tanteremben). Közben halk zümmögéssel gépi úton húzzák szét a nehéz báronyfüggönnyel az ablakoknál s a beözönlő fény csak még derűsebbé teszi a hangulatot.

GATE-strand

Az idő kedvez az üdülésnek. Talán már kissé túlságosan is meleg. Eszünkbe jut a jó öreg Tisza, a strand. De jó volna egyet fürdeni!

ÉLTETŐ ERŐ...

„Jó lenne, ha többször találkoznánk!” — óhajtsással búcsúztak egymástól. S biztos vagyok benne, hogy hazafelé ballagásuk közben valamennyiükben tovább motozott ez a kívánság. Hiszen olyan emberekről van szó, akik életük eddig eltelt nagyjából felét együtt töltötték. Összeköti őket a sokéves egy helyen, egy célért, a szegedi tudományegyetem javára végzett munka. Sokok emlék, gond és öröm, tapasztalat — amikről szívesen beszélnek, ha találkoznak. Kár, hogy csak ritkán — s kár, hogy csak egymás közt beszélgethetnek. Meggyőződésük a közöttük eltöltött idő, a beszélgetéseink alapján, hogy ezek a nyugdíjasok ennél többet érdemelnek. Dicséretes (sőt, az orvosegyetem és a főiskola számára is követendő példa), hogy a JATE szakszervezeti bizottsága azon túlmenően is törődik a nyugdíjasokkal, hogy a szokásos segítyeket megadják nekik, a beteget meglátogatják stb. Sánta

István és Vártai István lelkes, aktív munkájának eredményeként például minden évben az egyetemi busszal Gyulára viszik őket kirándulni napi teljes ellátással, minden ellenszolgáltatás nélkül. S az is jó, hogy évente egyszer fehér asztal mellett is összejönnek. Érzik ebből az egyetem törődését, megbecsülését. — Ugyanakkor az ilyen találkozások, hogy őket idézzem: „szinte éltető” erőt adnak nekünk”. És ezt nemcsak mondják, érezhetően így is van. Éppen ezért gondolom úgy, hogy ezt a kezdeményezést tovább lehetne fejleszteni! Talán úgy, hogy több találkozási lehetőséget kellene biztosítani a nyugdíjasoknak egymással. S talán úgy is, hogy ne csak egymással találkozzanak, hanem az egyetem mostani dolgozóival is. Biztos, hogy lenne miről beszélgetni: s egy-egy ilyen összejövetelből nemcsak az öregek meríthetnének erőt magunknak... —sz—

Ennek sincs akadályja az egyetemvárosban. Területén csak a hallgatók és az egyetemi dolgozók (no meg a beutaltak) részére nyitva állnak az uszodák. Igen, uszodák, mert kettő is van! Egy melegvízű a Rözsponti épület alagsorában (megszívlelendő példa) és egy hidegvízű, kristálytisza 33 méteres úszómedence az erdő szélén. Némelek szerint csak azért nem fagy be a vize, mert úsznak benne. Mindenesetre a kellemes környezetben lehet elmélkedni a szegedi uszoda építésének tervéről, s arról, hogy ismét egy újabb tapasztalattal lettünk gazdagabbak...

Építőtábor, vagy...?

De túl sok a jóból. Legalábbis úgy gondolják az építőtábor résztvevői, akik utolsó három éjszakájukat átmutalva a zenés (inkább ordító) kiszolgálást is biztosítják. Tény, hogy az augusztus 15-iki éjszaka emlékei a SZOT beutaltaknál lidérces álmokként maradnak meg. Csaknem az eszméletlenségig részve hallgatók üvöltő dervist játszva bolyongnak az éjszakában (máskor nem is beszélve) s mindezt 300 olyan ember szórakoztatására művelik, akik közül jónéhány két keze munkájával járult hozzá a „szórakozóhely” felépítésének költségeihez. Tanárjuk még másnap délben sem tárgyalóképes. Elgondolkoztató!

Vajon ez is lenne egy építőtábor célkitűzése?

Mint minden üdülésnek, ennek a két hétnél is vége lett. Tapasztalatokban, élményekben gazdagodva hagyjuk el a GATE-t, arra gondolva, de jó lenne, ha a felszínes megismerés során tapasztalt néhány hasznos dolgot otthon is élvezhetnénk. Hamást nem, legalább azt a csendes környezetet és jó levegőt, amit ez az egyetemváros biztosít az egymás közelében élő és dolgozó oktatóknak és hallgatóknak.

F. Gy.

Weimari vendégség

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1. számú gyakorló általános iskolájának Mozart gyermekkórusa idén nyáron harmadszor járt az NDK-ban, a Goethe-Oberschule „Ameisenkinder”-jei meghívására. Dr. Baranyai Albertné vezetésével június 20-án indult a kórus 2 heti vendégségbe. Június 28-án felléptek a Goethe-Oberschule aulájában, a Weimar ezeréves fennállásával kapcsolatos ünnepségek keretében. Marenzió és Palestrina művei mellett Bartók- és Kodály-műveket énekeltek többek között, a műsor végén pedig vendéglátóikkal közösen egy Händel-művet adtak elő.

A hangversenyek után a szegedi gyerekek vidám napokat töltöttek együtt német barátikkal Berlinben és Augsburgban, tovább erősítve a két gyermekkórus példás barátságát.

ZALÁN TIBOR:

Merénylő halál

In memoriam Merényi László

I.

Krisztus-verítékben rázkódó akácok,
Irgalom ha fonja ezüstbe ruhátok

Erettünk szójatok halkuló imákkal:
Hiába küszködtünk megint a halállal.

Rettenve siratunk, komoran dalolunk,
Szívedért dobolunk — s magunkra maradunk!

Jaj, de nehéz a vers csillagatlan éjjell!

Lásd, hiába ver minket annyi veszéllyel
sorsunk, lázadunk.

Te ember-ember szakos!
Csillagokon ha jársz, légy mostmár óvatos.

Nagy napot hímezzem Isten a melledre,
Utadon ki indult, útját ne tévesse.

II.

A tehetetlenség Valpurgis éjjelén
dermedt telihoid volt Janus ember-arca.
Hajnamban legördült, közénk jár azóta:
arcunkat arcoddal együvé havazza.

Dr. Palotás Gyuláné

Ha nagyritkán panaszkodott is fájdalomról, azt is nevetette. Így talán mi sem yettük nagyon komolyan azokat, hiszen még nem tudhattuk azt, amit szerencsére ő sem tudott, hogy halálos beteg. Ezért sokszorosan váratlanul vitte el tőlünk a mindig megdöbbentő halál.

Közel tizenöt évig volt munkatársunk. Ezalatt dolgozott az olvasószolgálatban, részt vett bibliográfiai munkálataiban, de a leghosszabb időszakot állománygyarapítási osztályunkon munkálkodva töltötte. Lelkiismeretes, szorgalmas és mindig pontos munkájátért becsülték, színes egyéniségéért, segítőkészségéért mint jó barátot szerettük. Komolyan vette és szerette

munkáját. Hogy nagyobb hozzáértéssel végezhesse — már kissé kinőve a tanulás korából — könyvtárosképző szaktanfolyamot végzett. Szakértelmét és példás munkáját egy évvel ezelőtt kapott főkönyvtárosi előléptetése is elismerte.

Jó kollégát és jó közösségi embert veszítettünk benne. Szívesen vállalta a munkatársaival való törődést mint magánember, de mint szakszervezeti funkcionárius és mint az egyetemi nőbizottság tagja is.

Hiányát nagyon érezzük, emléket megőrizzük.

A Közponfi Könyvtár
dolgozó

Vedd le a polcról!

Lukács zsebkönyvek

A nagy marxista filozófus, Lukács György műveiből a közelmúltban két papírkötésű zsebkönyv jelent meg. A *Tolsztoj és a realizmus fejlődése* című kötetben a nagy orosz író életművének elemzése kapcsán művészetelméleti nézeteit fejti ki Lukács. A *Magvető Könyvkiadó Gyorsuló idő* című sorozatában megjelent másik könyvben, ami *A művészet és az objektív igazság* címet viseli két tanulmányt olvashatunk. A marxista filozófiában és művészetelméletben sok vitát kiváltott kérdést boncolgat a szerző. Azt, hogy új valóság megteremtése-e a művészet, vagy a már meglévő, objektív valóság visszatükröződése? Lukács a már meglévő, objektív valóság visszatükröződése mellett foglal állást. — A kötet másik esszéjében Lukács György egy több mint negyven évvel ezelőtt megjelent „non-fiction” regény kapcsán a publicisztikai és a művészeti ábrázolás különbségéről alkotott véleményét fejti ki. Mindkét kiadvány igen értékes; különösen jó szolgálatot tehet azoknak, akiknek nincs módjuk részletesebben megismerkedni a nagy marxista filozófus hosszabb műveivel, de kíváncsiak nézeteire.

A gének üzenete

Navin Sullivan — a Gondolat Könyvkiadó gondozásában megjelent angol könyv szerzője — az emberiséget régóta foglalkoztató örökléstan kérdésekkel foglalkozik. Az átöröklést, az egyed

egész fejlődését bizonyos mértékig a gének határozzák meg. A könyv a molekuláris biológia szintjén elemzi a témát; az élőlények működését mint a testüket alkotó molekulák közötti kémiai folyamatok rendszerét vizsgálja.

A mai magyar színház

Székely György a bevezetőben áttekintést ad a magyar színházak felszabadulás utáni fejlődéséről. Ezt követően Almási Miklós a magyar dráma „új hullámát” mutatja be Örkény István, Görgey Gábor, Illés Endre, Csurka István, Németh László, Gyurkó László és Illyés Gyula drámáinak elemzésével. A kötet 283 fotóval mutatja be az eltelt három évtized legjelentősebb színházi eseményeit, nagy színészegységét és értékes statisztikákat közöl a színházak látogatottságáról is.

A megragadott idő

A Magvető Könyvkiadó gondozásában megjelent filmtanulmány-kötet ismerete a korszerű filmek megítéléséhez szinte nélkülözhetetlen. Beavatja a filmesztika titkaiba, feltárja a strukturális és filmművészet kapcsolatát, összegezi a montázs, a filmmetafora korszerű élményét. Elemző tanulmányban ismert meg a filmvalóság — a cinema verité és cinema direct — esztétikai problémáival; a társadalmi és filmstrukturális dialektikus kapcsolatával; Eisenstein műveinek strukturális összefüggéseivel; Antonioni, Bergman, Fellini filmjeinek világával.